

UiO : Universitetet i Oslo

UiO i det utdanningspolitiske landskapet – utfordringer og muligheter

Utdanningskvalitet ved UiO

Undervisningsplikt: Det kan være karene-selvord for en forsker å bruke tid og energi på studentene. Kanskje litt for det heller ikke så mye, når det tas inn så mange studenter at selv en forelesning om Platons dialoger må bli monolog.

Nødros fra Auditorium 1

«Kjære nye student. Velkommen, og tusen takk for pengene vi får for å ha deg her. Dessverre har vi som mål å bli et internasjonalt ledende forskningsuniversitet, så vi må nesten prioritere det fremfor å gi deg skikkelig undervisning.»

EMIL FLATØ, HANNE ØSTLI JAKOBSEN OG ELLEN LANDE GOSSNER (FOTO)

Sjukt.

Vi har akkurat forsert deron til Auditorium 1 i Georg Sverdrups hus på Universitetet i Oslo (UiO). Ordet glipper ut av en student i burgendør, utvasket hettejakke, han hever øyene rømt til veggmaleren mens folk stimler rundt ham. Det er mandag, studiostart, og de 500 setene i auditoriet er for langt tatt. Inn den ene døren er køen flere titalls meter lang. De står i trappen, henger over rekkverk, lener seg mot vegger. Sammenheng er høyere enn på en middels konsert under Øyafestivalen.

– Ja, som dere ser, blir det veldig fullt her, disse er det er plass til. Men det er ikke lov å sitte i trappen. De er ramningsveier, melder foreleser Øyvind Rabbie mens han skuer ut og opp.

– Døra kan sitte her fremme, på gulvet.

Nærmere femti mennesker finner veien ned dit, et par finner en plass nesten under kateteret, der de kan lenes seg mot noen hyller.

Slik er første uke som student ved et norsk universitet. På timeplanen står ex.phil., selvo dannelsesfaget i norsk høyere utdanning. Silderna forkeste studenter – og noen mer ertarna – skal få sitt første møte med filosofen Platon. Men heller enn en øvelse i hva den gamle prokoren mente med «dyder», ser dette ut til å bli en øvelse i hvordan man balanserer en laptop i skredderstilling, eller tar notiser mens klokken hviler på et rekkverk med 30 grader hellning.

Vi svar oss, skal til å be hettejakke-studenten utdype hva som er så sjukt. Det rekker vi ikke. – Not, jeg glødder ikke, ass. Soes. Så trenger han seg ut døren, mellom studen-

tene som fortsatt er på vei inn. Første møte er over, og ennå er det fire minutter til forelesningen skal begynne.

Asfaltbiomstene. Neste uke presenterer Morgenbladet ti fantastiske forelesere fra norsk høyere utdanning, med tanter og forfateren. Vi kunne like gjerne kalt dem ti sabbatbiomster – girter som har trengt seg gjennom sprekke i en grå undervisningshverdag.

En av dem måtte undervise på si i 13 år før den fikk fast undervisningsjobb, og stå opp klokken 04-00 og forberede seg hver morgen han hadde hviler på et rekkverk med 30 grader hellning. En har etter si- gen fått instruksjoner ovenfra om å begrense undervisningsinnsløsten til et minimum. Også, en

klagesang vi kjenner, illustrert av en forelesers møstetegnende mikk mot en svar bunke eksamenbesvarelser til retting: «alt det ***** papirarbeidet».

Forskjellsbehandlingen av forskningsfritt og undervisningsplikt er påtagelig: Forskningsbragder mottar til opprykk, fast stilling og prestisje. Det å legge sjelen i undervisning gir tingen av delens.

De som virkelig merker hva den hverdagen innebærer, er studentene selv. Vi har hørt utallige historier om overfylte forelesninger – ledaren for studentparlamentet i Oslo kaller Universitetet et «middelaldertuniversitet». Noen studieretninger har opplevd eksplosive tilstrømninger, og nye rekorder i antallet studenter per lærer. Vi har hørt om eksamenstermer ansatte trykker går på rettssikkerheten les.

Hvordan ble det slik, og hva kan gjøres med det? Dette er historien om hvordan tusen gode intensjoner gjorde undervisning til støberet i norsk høyere utdanning – og om hvem som betaler for det nå.

Flukten fra massene. En gang var studentenes første møte med universitetet en vandring blant stjernene. Universitetshistoriker Fredrik Thus forteller at studenter ved Universitetet i Oslo rett etter krigen pleide å bruke de første ukene av semesteret på forelesninger i ymse fag, på leiting etter noe som purret.

De beste – som historieprofessor Jens Arup Seip eller Olav Mjåland, som av alle ting var professor i nynorsk diktning og målbruk – foreleser dermed også for de ferste studentene, og å kollekte dem.

– Det var inspirasjon og motivasjon i å treffe de fineste folkene først, forteller Thus.

På 1960-tallet ble universitetene så åpnet opp, det almene utdanningsnivået skulle økes. I starten fulgte også penger med – de ble først og fremst brukt på universitetslektorer, rene undervisningsstillinger for de nye studentene. Men studentkullene fortsatte å vokse, pengene klarte ikke å holde tritt. Dermed hardnet kampen om selvforståelsen til de universitetsansatte.

Professorne ville ha egne forsknings- tittler, som de følte stadig ble presset av voksende studentkull. Og burde ikke også universitetslektorene få forsker? Diskusjonen oppsto på matematikk-naturvitenskapelig fakultet i Oslo, forteller Thus, for der hadde studenttilstrømning- →

Påtroppende P3-programleder Christine Dancke er en av mange som har en mastergrad som strengt tatt ikke er nødvendig i jobben. Thomas Haugersveen

Talent Studier

- Altfor mange tar en mastergrad samfunnet ikke har bruk for

BI-Professor Linda Lai advarer mot mastersyke. Masterutdannede Christine Dancke (29) sa opp jobben da hun følte at hun ikke fikk brukt evnene sine.

Det store bildet

- Teaching and learning center
- Teaching Academy
- Merittering
- Rekrutteringsstrategi
- Digital eksamen
- Robust sensur
- Studentaktive læringsformer
- Sentre for fremragende utdanning
- Psykososial oppfølging av studentene – mer fagfokus, tettere oppfølging, 1000 oppringninger
- Frafall/studiepoengproduksjon
- Fokus på ferdigheter og problemløsning

Forskningsnær og studentaktiv utdanning, fokus på første uker og første år, oppfølging og veiledning av både lærer og student

Teaching and learning center

- Faglig enhet for universitetspedagogikk (FUP) ved Institutt for pedagogikk, UV
- Seksjon for IT i utdanning (ITU) nå Seksjon for digitale medier i læring (DML) ved USIT
- Seksjon for forsknings- og formidlingsstøtte (FFS), en administrativ enhet ved UV
- Avdeling for digitale tjenester (UBDIGIT) og gruppe for forskning- og undervisningsstøtte ved Universitetsbiblioteket

Teaching and Learning Centre

Målet med forslaget er bedre synliggjøring og utnyttelse av eksisterende ressurser og en mer koordinert støttetjeneste til undervisning. I tillegg skal teknologi komme tettere inn som støtte mot faglig utviklingsarbeid ved at faglig, administrativ og teknisk kompetanse kobles under en faglig leder.

D-sak 1

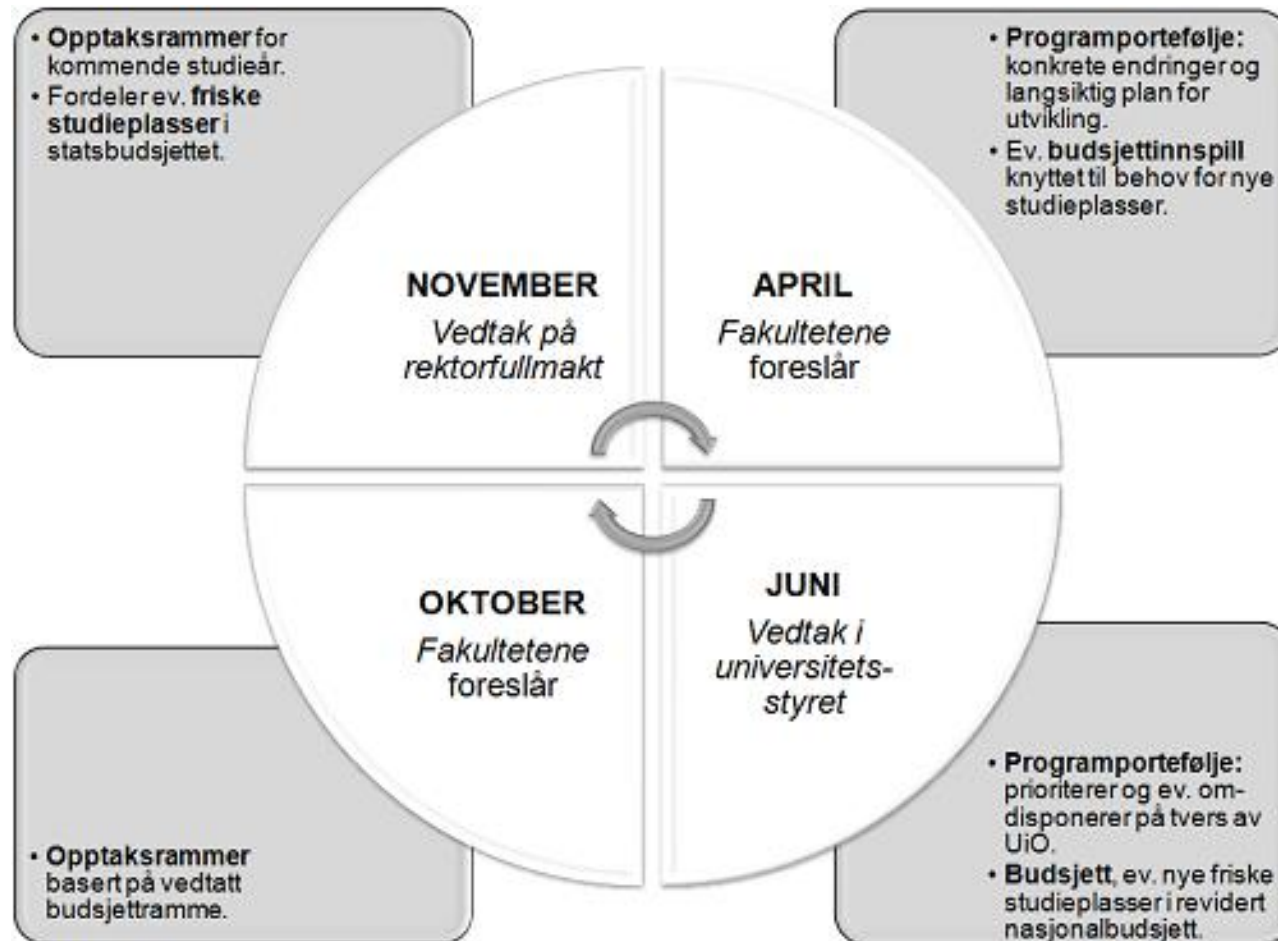
Universitetsledelsen foreslår derfor at det settes av ressurser til et prosjekt som kan avklare mer i detalj hva slags oppgaver og organisasjonsform en slik koordinerende enhet skal ha.

Dette er en del av styresaken om Årsplan 2017-2019 og fordeling 2017.

Prosjektet bør ha oppstart høst 2016 og fortsette i 2017 til en ny enhet er organisert.

Det er dermed behov for å avsette nye ressurser til en faglig leder fra H17. Eventuelle behov for ytterligere styrking vil legges fram for universitetsstyret i forbindelse med fordeling 2018.

Årshjul for programportefølje og opptaksrammer

Technology and jobs

Coming to an office near you

The effect of today's technology on tomorrow's jobs will be immense—and no country is ready for it

Jan 18th 2014 | From the print edition

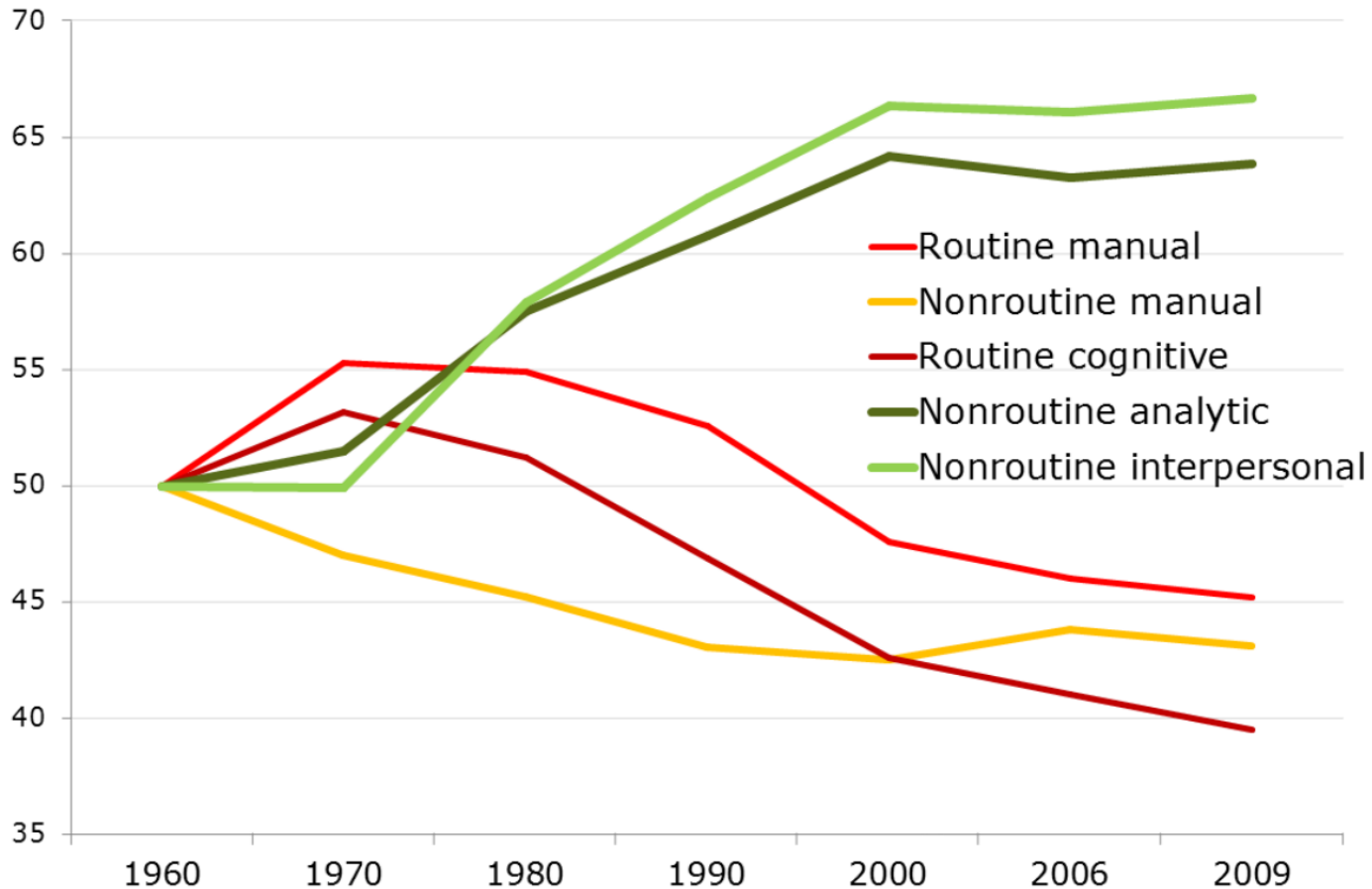

Jon Berkeley/Shutterstock

Changes in the demand for skills

Trends in different tasks in occupations (United States)

Mean task input in percentiles of 1960 task distribution

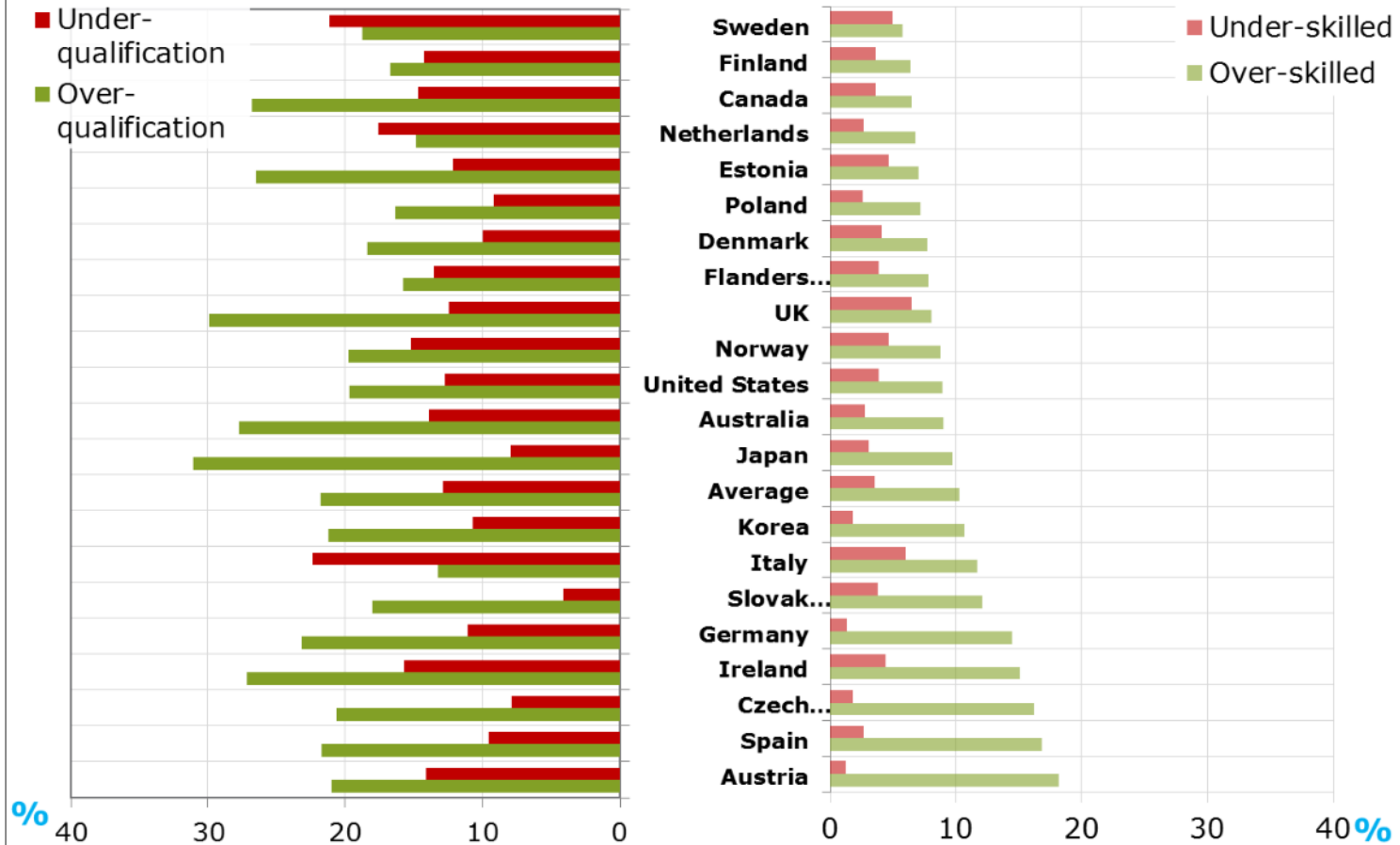
Source: Autor, David H. and Brendan M. Price. 2013. "The Changing Task Composition of the US Labor Market: An Update of Autor, Levy, and Murnane (2003)." MIT Mimeograph, June.

FERDIGHETER

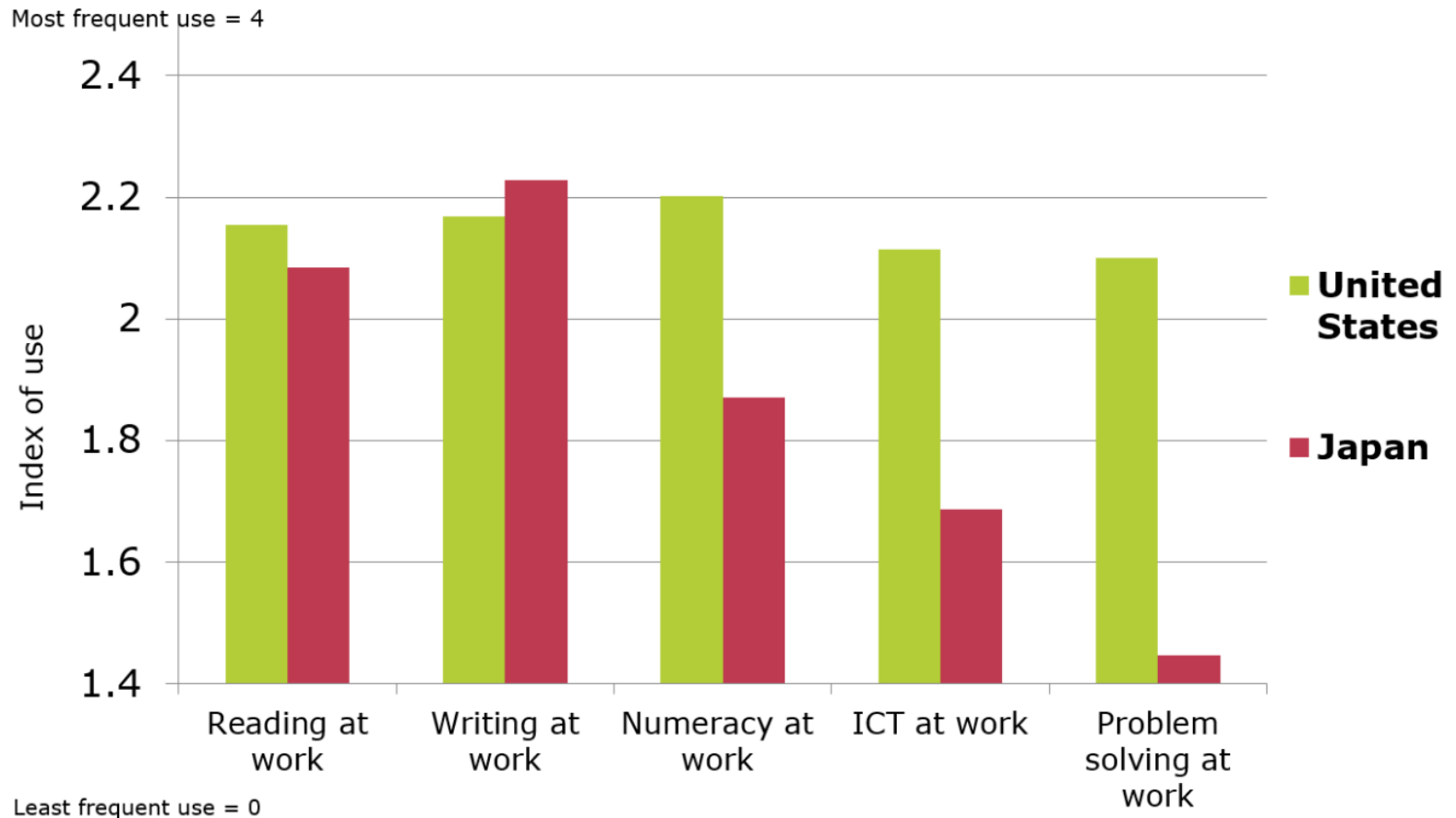
VS

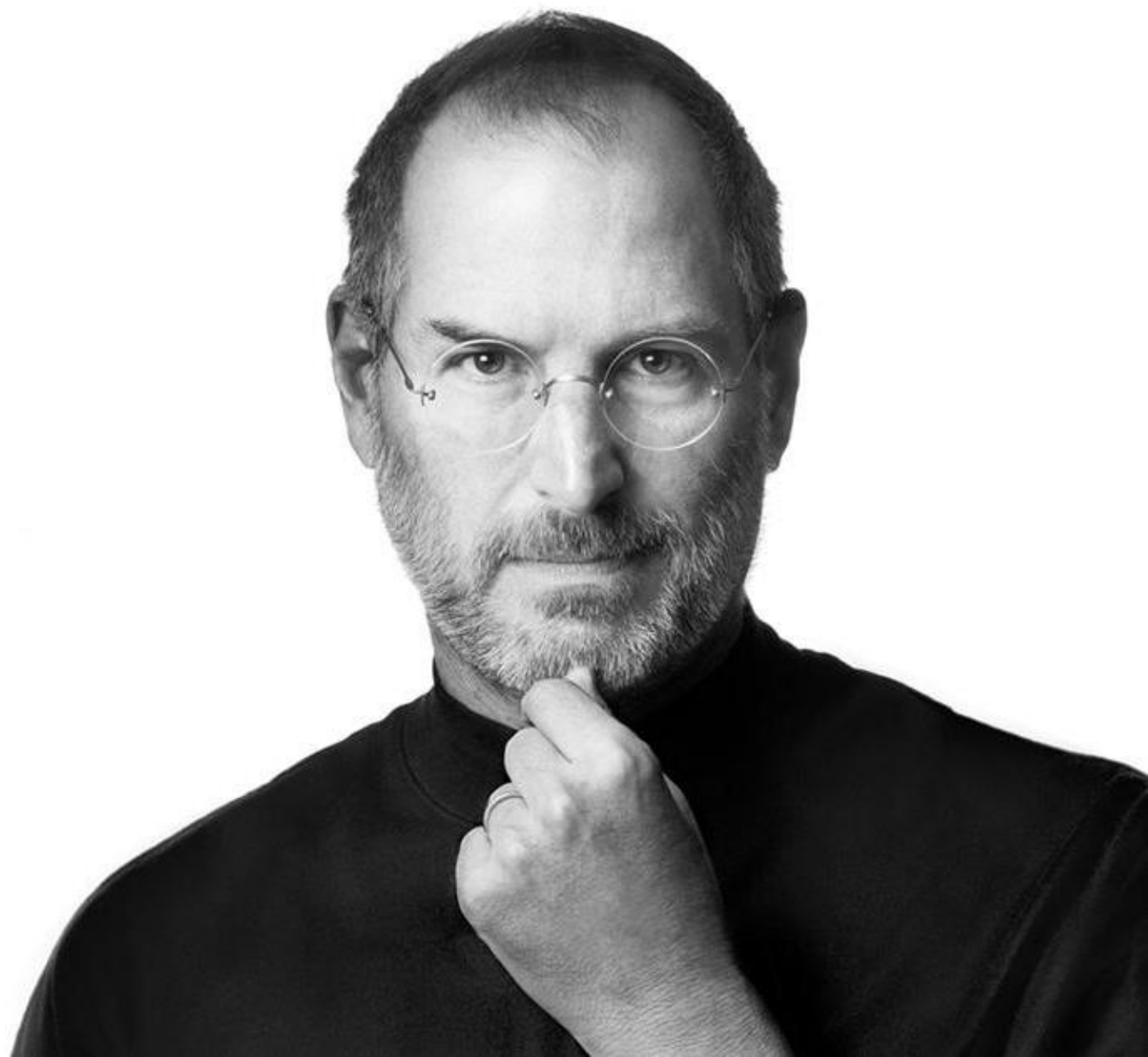
KVALIFIKASJONER

Percentage of workers who are over/under qualified over/under-skilled in literacy

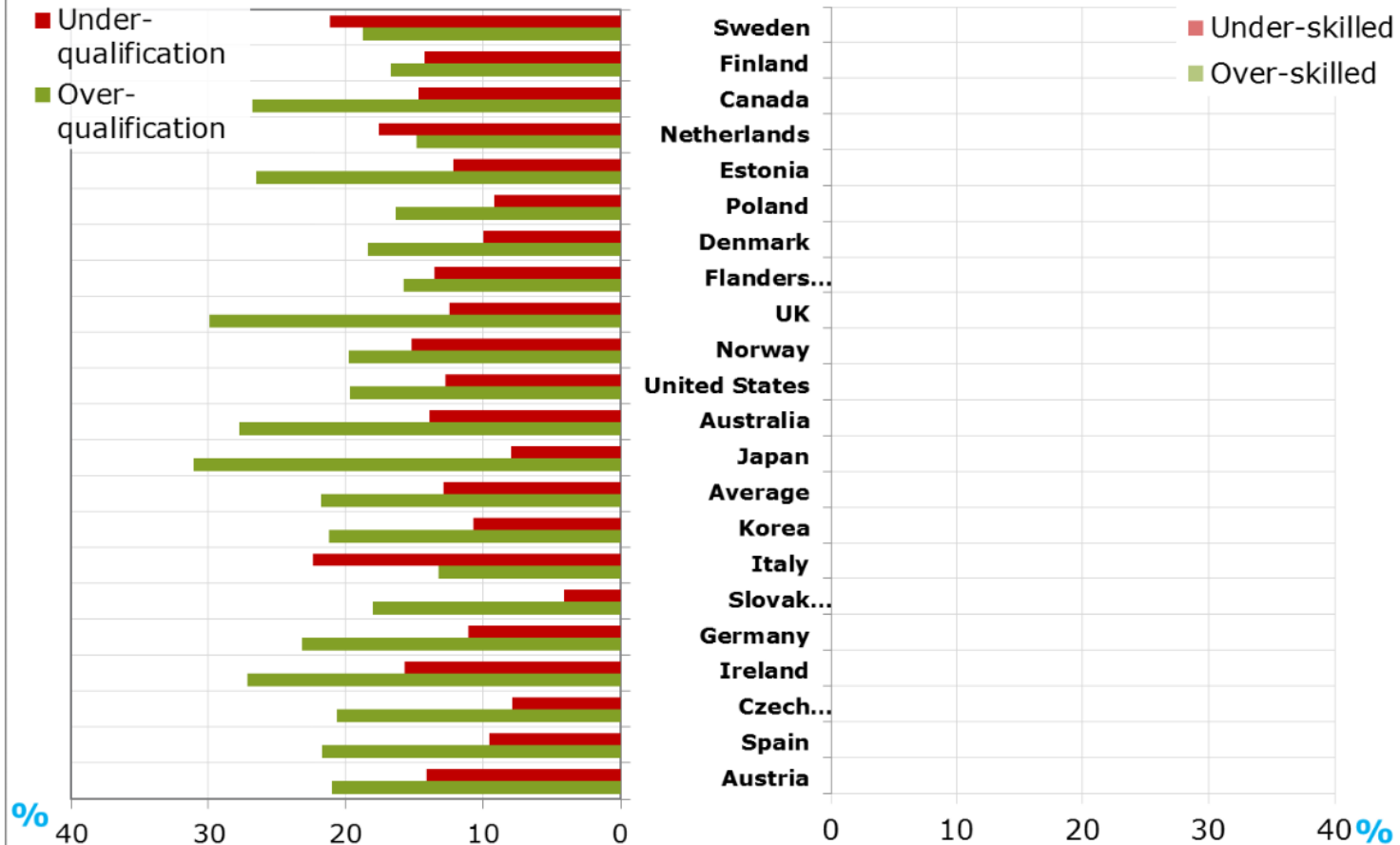
Use of skills at work

SKILLS

Percentage of workers who are over/under qualified over/under-skilled in literacy

Får ikke jobb tross høy utdanning

Norsk utdanningssystem får refs fra Norges Handelsorganisasjon for å utdanne studenter til fag samfunnet ikke har behov for. - Alle kan ikke studere alt, sier NHO - sjef.

FERDIGHETER

kreativitet

kritisk tenkning

problemløsning

innovasjon

samarbeid

Datainnsamling

kommunikasjon

KARAKTER

empati

Motstands-
dyktighet

oppmerksomt
nærvær

inkludering

nysgjerrighet

etikk

mot

lederskap

METAKOGNISJON

Selvbevissthet

selvregulering

selvrefleksjon

selvtilpasning

Livslang
læring

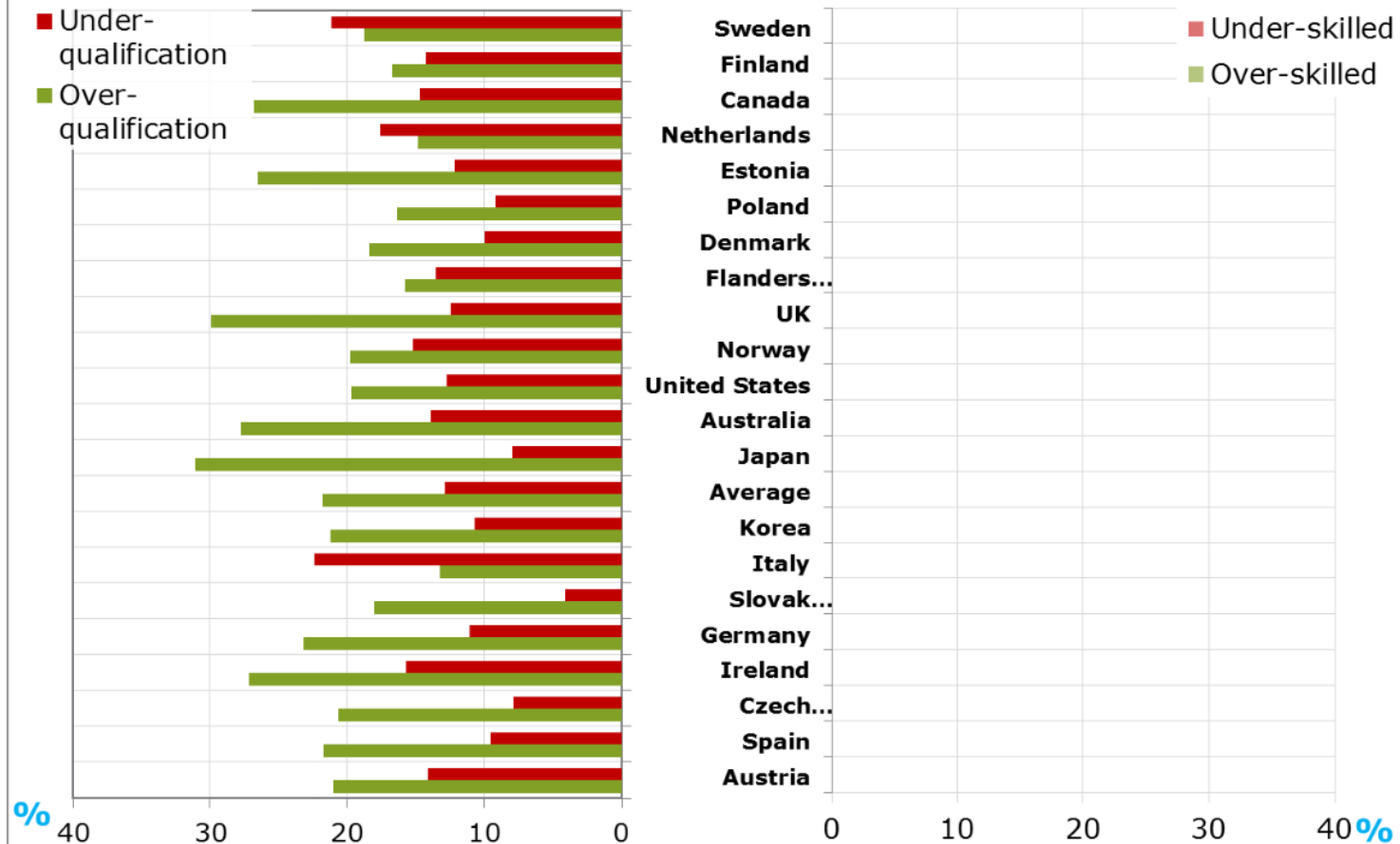
Lærings-
strategier

FERDIGHETER

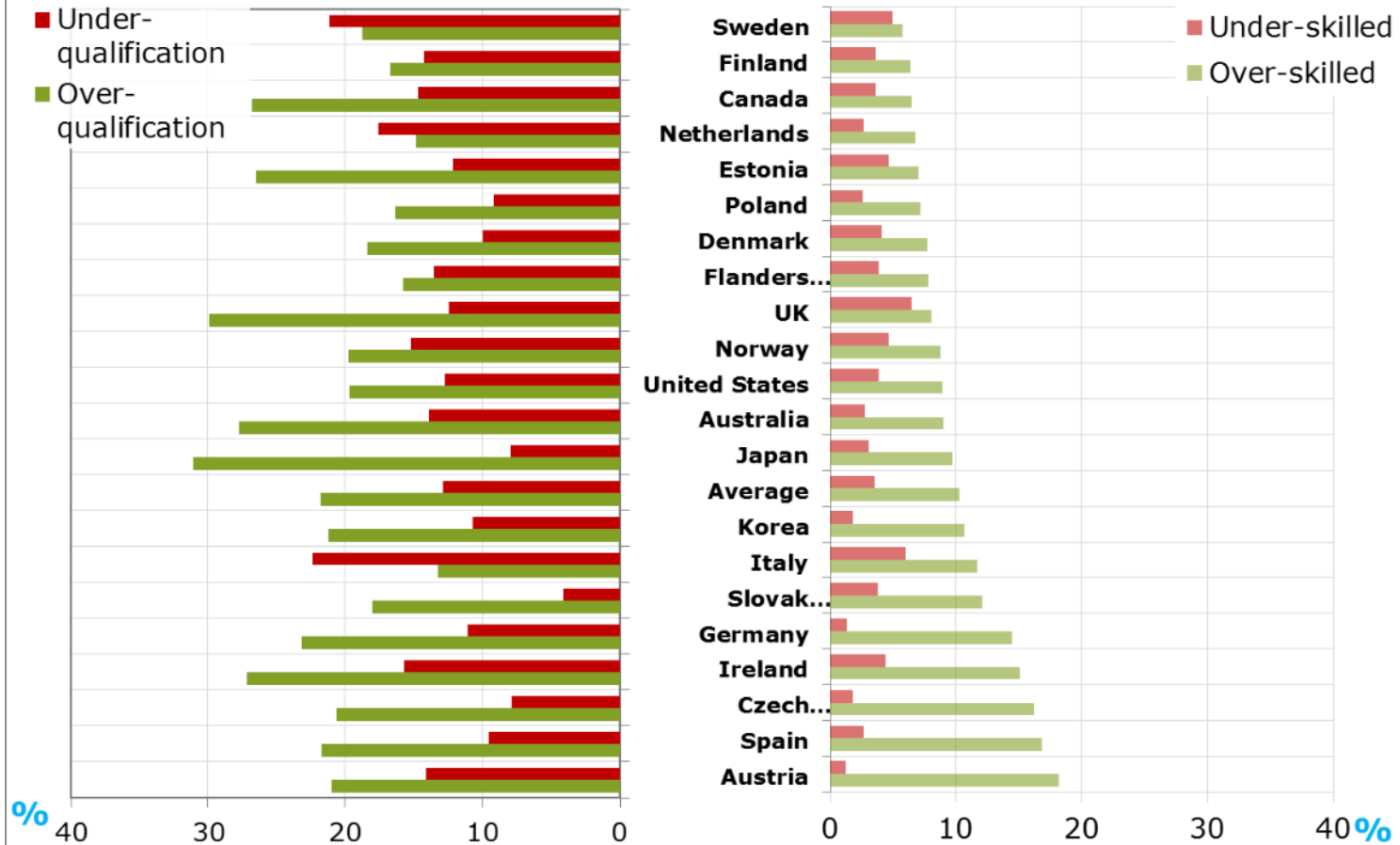
VS

KVALIFIKASJONER

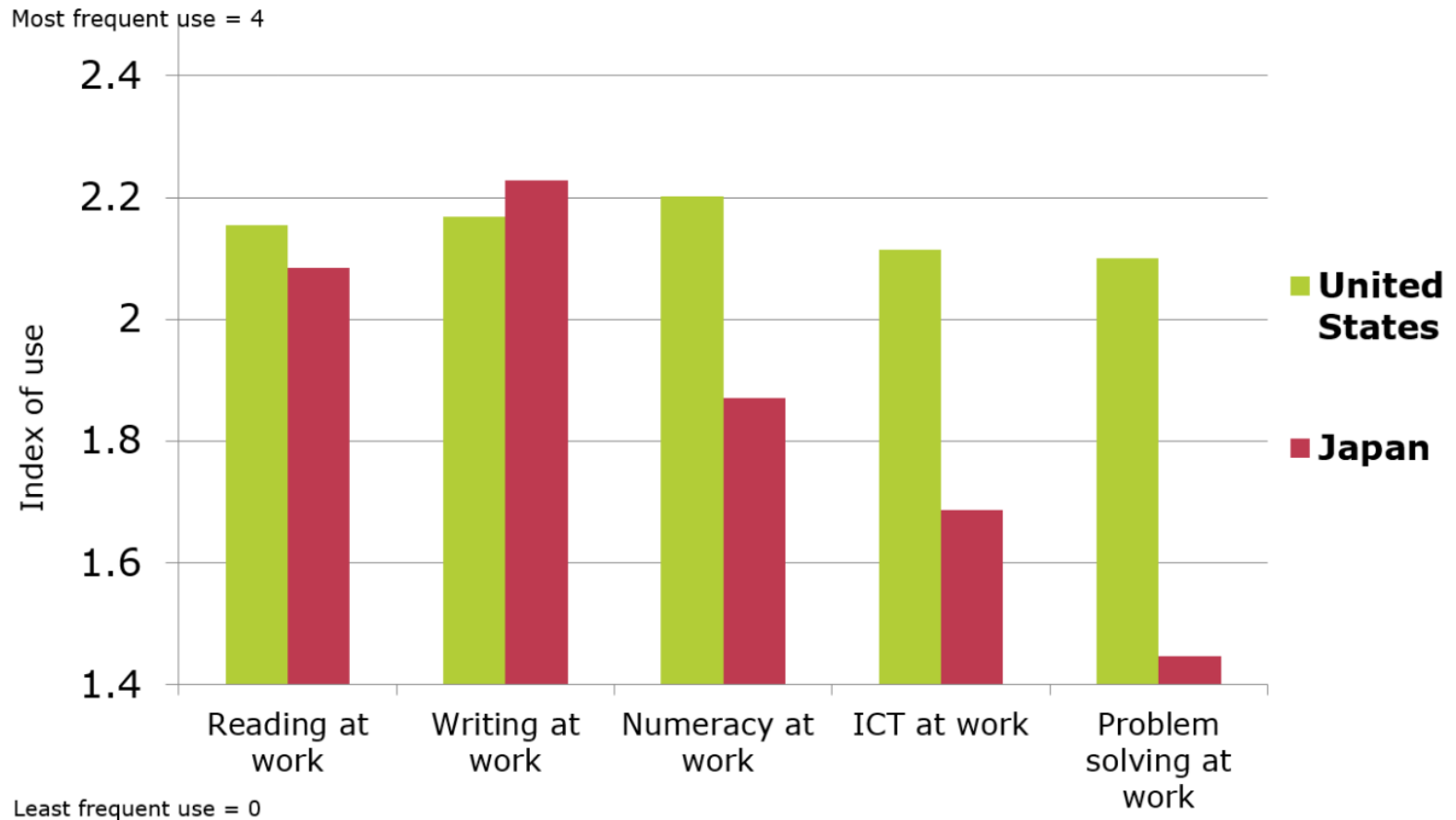
Percentage of workers who are over/under qualified over/under-skilled in literacy

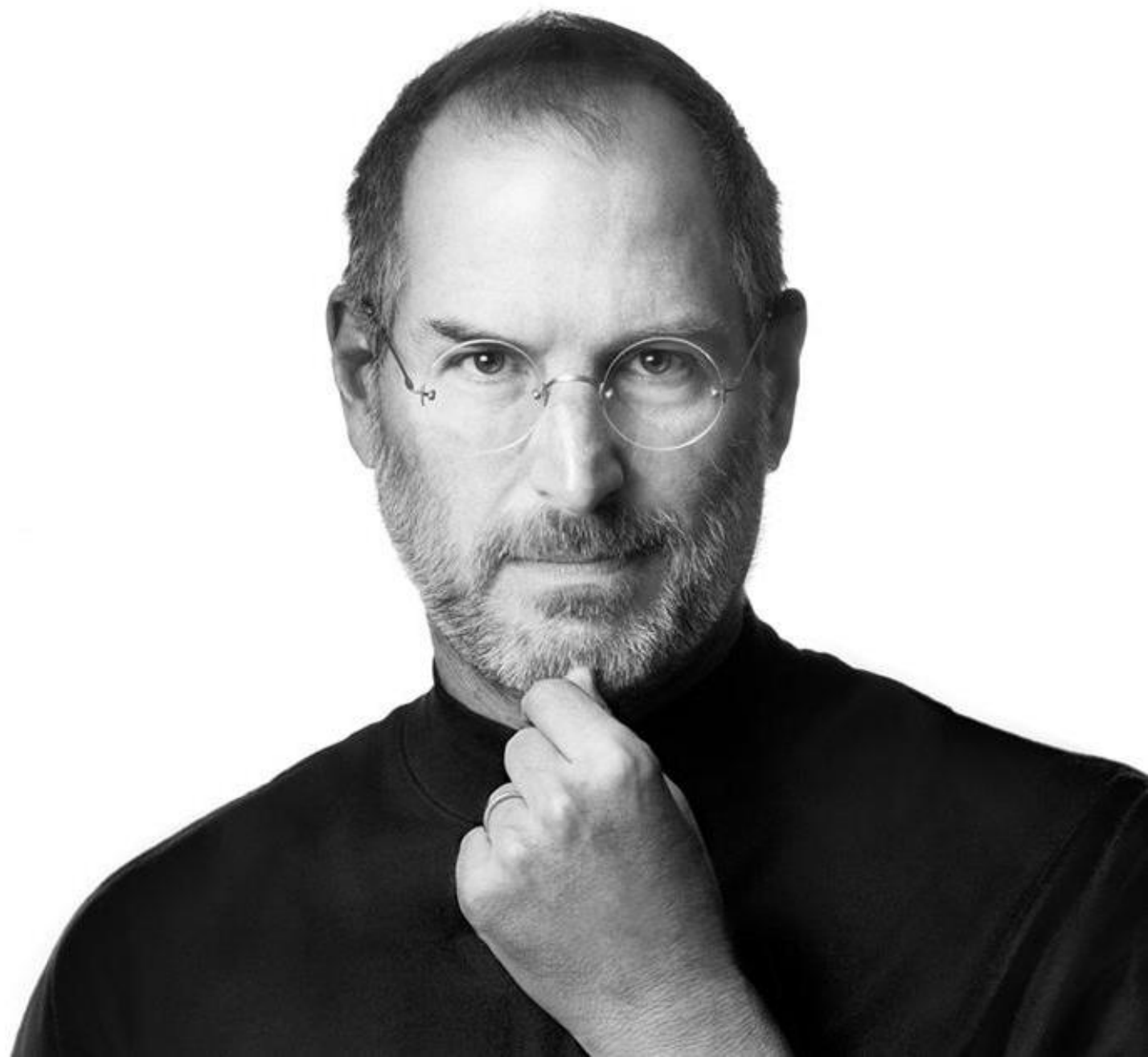

Percentage of workers who are over/under qualified over/under-skilled in literacy

Use of skills at work

High quality initial education and lifelong learning

- Investing in high quality early childhood education and initial schooling, particularly for children from disadvantaged backgrounds
- Financial support targeted at disadvantage
- Opportunities and incentives to continued development of proficiency, both outside work and at the workplace.

Make learning everybody's business

- Governments, employers, workers and parents need effective and equitable arrangements as to who does and pays for what, when and how
- Recognise that individuals with poor skills are unlikely to engage in education on their own and tend to receive less employer-sponsored training .

Effective links between learning and work

- Emphasis on workbased learning allows people to develop hard skills on modern equipment and soft skills through real-world experience
- Employer engagement in education and training with assistance to SMEs
- Strengthen relevance of learning, both for workplace and workers broader employability .

Allow workers to adapt learning to their lives

- **Flexibility in content and delivery (part-time, flexible hours, convenient location)**
- **Distance learning and open education resources .**

Improve transparency

- **Easy-to-find information about adult education activities**
- **Combination of easily searchable, up-to-date online information and personal guidance and counselling services**
- **Less educated workers tend to be less aware of the opportunities**
- **Recognise and certify skills proficiency .**

Guidance

- **Timely data about demand for and supply of skills**
- **Competent personnel who have the latest labour-market information at their fingertips to steer learners**
- **Qualifications that are coherent and easy to interpret .**

Help employers make better use of workers skills

- **Flexible work arrangements that accommodate workers with care obligations and disabilities**
- **Encourage older workers to remain in the labour market**
- **Encourage employers to hire those who temporarily withdrew from the labour market .**

Help economies move up the value chain

- Governments can influence both employer competitiveness strategies and product-market strategies, which determine in what markets the company competes
- Strengthen 21st century skills
- Foster entrepreneurship.

UiO • Universitetet i Oslo

UiO i det utdanningspolitiske landskapet – utfordringer og muligheter

Utdanningskvalitet ved UiO - oppfølging av SAB gruppe 1

